פאה
פרק ב

מ"ב

א) במשנה הקודמת למדנו ששלולית מפסקת לענין פאה, והיינו אמת המים[1], וקאמר הכא ר' יהודה, דרק אם היא אמה שאינה יכולה להקצר כאחת, הרי היא מפסקת, היינו שהיא רחבה כ"כ עד שהעומד באמצע אינו יכול לקצור מכאן ומכאן[2], נמצא דס"ל לר"י, דבעינן שיהא רחב כאורך זרועו פעמיים, עם רוחב גופו, אבל אם היא אינה רחבה כ"כ, אינה מפסקת, וכתב הרע"ב, דפליג את"ק (במ"א), דמדלא חילק הת"ק, משמע דס"ל, דאפי' באופן שיכולה להקצר כאחת, מפסקת.

ב) וכל ההרים אשר במעדר יעדרון" (ע"פ הפסוק בישעיה ז, כה), כוונת התנא לומר, דאם יש באמצע השדה הר שחודו זקוף (steep), ואין הבקר וכליו (המחרישה) יכולים לעלות שם לחרוש, אלא צריך האדם עצמו לחרוש שם במעדר, אע"ג דאין המחרישה עולה לשם, מ"מ, אין הר כזה מפסיק בין השדות שבשני צידיה, דהואיל ובנ"א חופרים אותו הר בכלי שחופרים בו את הקרקע, לא חשיב הפסק, שהרואה אומר, אין זה קרקע בור, אלא למחר חופרים אותו במעדר, וזורעים אותו, ושתי השדות הם אחת, ולפיכך, הוא נותן פאה אחת לכל.

---

[1] והביא התוס' אנ"ש בשם הקול רמ"ז, דלהכי שני התנא בלישניה, דהת"ק קרי ליה שלולית, שהוא שם כללי, דס"ל דאפי' קטנה מפסקת, והכא בר"י קרי ליה אמה, דס"ל דדוקא גדולה מפסקת, ומפרש למילתיה ואמר, דוקא אמה שהיא גדולה .

[2] כך פי' הרע"ב, ולדבריו, בעינן רוחב כאורך זרועו פעמיים, עם רוחב גופו, אבל הרמב"ם בפירושו פי', דיכולה להקצר כאחת היינו, שאם היה עומד בצד זה, אינו יכול לפשוט את ידו, ולקצור מה שבצד השני, ולדבריו לא בעינן אלא כרוחב זרועו, נמצא דהרמב"ם מחמיר, דבשיעור קטן יותר כבר נחשב כשתי שדות, וחייב להניח ב' פאות.